

Tévés szórakoztatás

Van egy ötletem

Azt is mondhatnánk, ez a jelszó. Mármint a televízió szórakoztató fősztályán, hiszen — ugye tudják, kedves tévézők — erre, ötletre vagy inkább az ötletek tömegére nagy szüksége lenne a földművelésünkre hivatott műsorcsinálóknak... Nos, aki ezentúl bekopogtat ebbe a tévésműhelybe, és kijelenti: van egy fantasztikus ötletem — számíthat arra, hogy „szereplő” lesz.

A fősztályon — okulva és tanulva a rádiós rendszeresség sikerén — elhatározták, a szórakoztatásunkért született műsorokat „kibújtatják” végre a műsortengerből; mindig ugyanabban az időpontban, rendszeres egymásutánban kerülnek adásba a régi, az új és a vadonatúj szórakoztató programok — akárcsak a rádiókabaré. Hogy számíthassunk rájuk, hogy várjuk, hogy megjegyezzük — akár a rádiókabaré. Így aztán ezentúl kéthavonként, a hónap utolsó szombatjain mulathatunk a „Van egy fantasztikus ötletem” című műsoron, amely a nézők ötletei alapján készül. A közbeeső hónapok utolsó szombatjain viszont hagyományos kabaré lesz (a jelző természetesen csak a műsorformára vonatkozik). A közepső szombatokra marad Komlós János A hónapja.

Rendszeresen jelentkeznek egyéb „régí” műsorok, *Vitray Tamás Siker* című programja havonta, *Vasárnap délelőttje* pedig évente hat-szor, az év utolsó, illetve első három hónapjában (azt mondja, ha jó idő lesz, menjünk levegőre vasárnap délelőtt!). Újszerű szórakoztató program a *Terefere*, kéthavonként láthatjuk majd, akárcsak a régi „vegyes felvágott”, az *Őnök kérték* összeállításait.

Új sorozatok is készülnek a szórakoztató fősztály nagyüzemében: *Horváth Adam* hatrészes *Petőfi*-film, *Zsurzs Éva* pedig *Jókai*-sorozatot rendez. Az *Árpád-házi királyokról* terveznek még filmeket, így hát az angol uralkodókról adott kimerítő információk után végre a ha-

zai koronás fők ügyes-bajos dolgaival is megismerttet a tévé. Apropos: korona. Erről, pontosabban a magyar korona kalandjairól *Pintér József* (az Egy óra múlva itt vagyok szerzője) ír sorozatot. *Szakonyi Károly* viszont humoros történeteket írt, *Dániel és a többiek*, ez lesz a vidám filmek főcíme. Készül a *Méző család* újabb eseteit megörökítő sorozat és a *Bubó* folytatása is, *Molnár György* pedig *Lift-rapszódit* rendez — groteszket, a *Liszt-mű* teteleire.

Látványos tehát, a fősztály célkitűzései között — a műsorok rendszeresebb jelentkezésén kívül — fő helyen szerepel: újszerű formákat találni a szórakoztatásunkért.

S. E.

Mezőgazdasági könyvhónap

Egy hét múlva, február 1-én Mezőfalván, a mezőgazdasági kombinátban tartják a 23. mezőgazdasági könyvhónap ünnepélyes megnyitóját. A könyvhónap előzetes, szerdai sajtótájékoztatóján, a Hazafias Népfőnt országos szekciójában *Sárkány Pál*, a kiadó igazgatója elmondta: első ízben szervezték meg az ünnepi megnyitót az ország egyik kiemelkedő eredményt elért mezőgazdasági nagyüzemében.

A könyvhónapban a szakemberek számos gyakorlati bemutatót is megismerkedhetnek a legújabb, legkorszerűbb termesztési-tenyésztési technológiákkal. A könyvhónapra 44 új mű jelenik meg, több mint félmillió példányban.

Színjátészó medikusok

Első díj — gondokkal

Hír: a Szegedi Orvostudományi Egyetem Medicus Színpadja a Balassagyarmaton december 6. és 9. között megrendezett XV. Madách Imre Irodalmi Színpad Napokon első díjat kapott.

— Mi lepődünk meg legjobban — mondja *Oláh Attila* negyedéves orvostanhallgató, az együttes háromtagú vezetőségének egyik tagja. — Először vettünk részt ezen az igen rangos fesztiválon, teljesen ismeretlenül. Olyan rivális amatőrök társaságában, mint például a KISZ Központi Művészegyettesének irodalmi színpadja, vagy a budapesti Perem Színpad. Némelyik együttes ötvézeres forintos „uccal” jött, másik két-három teherautónyi felszereléssel. Jól ismert neveik, mögöttük pedig alig egy év — és semmi díszlet. *Branimir Stepanovic* jugoszláv szerző *Földbe nemult száj* című kisregényének dramatizált változatát adtuk elő.

— Mindössze két szereplővel — veszi át a szót *Apró A. Zoltán*, aki szintén vezető, és egyben a másik főszereplő is volt —, s megkaptuk a kupát, vele a 12 ezer forintos jutalmat.

— Az eddig vezető út? — A SZOTE régóta megkezdett irodalmi színpadjától 1978 szeptemberében alakult meg a Medicus Színpad — folytatja *Szabó Irén*, a triász harmadik tagja. — *Triana Gyilkosok éjszakája* című műve után bemutattuk a *Csapodár madárkát*, a nemzetközi gyermekév tiszteletére az *Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket* című összeállítást, egy *Karinthy-estet*, két *Foissy-egyfelvonást*. Azután jött a fesztivál... Legfőbb célunk még mindig az, hogy a nevünket és ezáltal a színpadot megismerjék. Bár ez nem is olyan egyszerű...

Már szinte egymás szavába vágva sorolják:

— Az amatőrség általános gondjai...

— Talán nemsokára megkapjuk a SZOTE-klubot...

— A Stepanovic-darabot háromszor adtuk elő Szegeden, jó, ha összesen százán

látták. A fesztiválon egyetlen egyet közel háromszor ennyien...

— Hívnak mindenhol, csak Szegedre nem... Há-zaljunk?

— Az orvostanhallgatók sem nevezhetők túl érdeklődőknek, a többi felsőoktatási intézmény hallgatója meg inkább a saját házatán marad, pedig sem tagjaink összetétele, sem maga a színpad nem „csak” orvosi.

Az elkeseredés a gondok miatt — első díj ide, első díj oda — elég nagyok tűnik.

— Javaslatok, tervek?

— Például egy darab erejéig „integrálódhatnánk” a nagyobb szegedi amatőr irodalmi színpadokkal, Persze, nehéz úgy... Mi egyfajta verbális „szó-színházat” szeretnénk játszani, sem képzettségünk, sem időnk, de őszintén szólva kedvünk sincs ahhoz, ami eléggé eluralkodott a hazai amatőr színpadok többségénél: az „avantgardoskodáshoz” a sokszor hatásvadász, zavaros modernkedéshez. Hogy ilyesmiből valami kialakulhasson, ahhoz minimum egy *Paál Isti* kell, akiből nincs túl sok. Talajtalannak is tartjuk már az avantgardét, legalábbis ahogyan még itthon erőltetik. A jövőre úgy szeretnénk építeni, hogy a Medicus Színpad remélhetőleg kialakuló hagyományait megmaradjanak, ha mi végeztünk és elmegyünk a városból. Felvettük a kapcsolatot a Tisza-parti gimnázium színpadával, meghívtuk a tehetséges gyerekeket. Március 20-án az Ady téri Auditorium Maximumban négy irodalmi színpad tart megyei bemutatót, mi *Maz Frisch Biedermann* és a *Gyújtogatók* című darabjával lépünk fel. Ezzel a drámával készülünk az országos minősítőre is. Ha a Mrozek-vagy Frisch-féle, ironikus-groteszk hangú darabokban felfedezni vélünk valami aktuális, valami fontosat, azt szeretnénk, eljátszani. Úgy, hogy tisztában vagyunk a saját lehetőségeinkkel és korlátainkkal.

Szimpatikus a szerénység.

Beszélnék tovább, de a színjátészó medikusok... sietnek. Másnap korán kelnek, Sopronba utaznak, az ottani Liszt Ferenc Művelődési Központ meghívásának eleget téve. Visszafelé a budapesti amatőrszínházi parlamenten vesznek részt. Erre az összejövetelre a legjobb produkciók alkotói hívják meg.

D. L.

Zenei naptár

Pavel Gerdzsikov dalestje

Akl *Boris Christoffot*, *Gjaurovot*, *Gjuzelevet* akár előben, akár hangszóró révén hallotta, könnyen általánosít a bolgár basszbaritonok hangszínére, minőségére vonatkozóan. *Pavel Gerdzsikov* nem az ő kategóriájukba tartozik. Orgánuma inkább lírali, mint hősé, s míg fentebb sorolt pályatársai a szláv nyelv sűrűn zengő torokhangjaitól sajátossá vált öblös mélységet különleges ércsel ötvözik, nála az öblösség olykor a hang bezártságát jelenti, érce pedig kevés, és néha a korrózió nyomait mutatja.

Jeles vállalkozás, ha egyenesen *Mozarttól Muszorgszkijtől* ívelő műsorral mutatja be sokoldalúságát. Az értekelő nem is hagyhatja említés nélkül azt a kultúrát, mely például *Mozart* remekeiben lépten-nyomon kiütöközött, viszont az is bizonyos, hogy vendégeink stílárús felfogását csak fenn-tartásokkal tudtuk magunkévá tenni. *Gerdzsikov* — *Vera Baevával*, zongorista partnerével egyetértésben — *Mozartot* a romantika szín-szűrőjén át igyekezett láttatni, agórikájuk, formálásuk, kifejezésmódjuk — például a *Trennung*liedben — már szinte *schuberti* volt. Mindazonáltal, vagy tán ép-

Hamis értékek

Panaszkodik a szegény nyugdíjas: csak szigorú besorozással jön ki havi nyugdíjából. Kell, hogy fussa kenyérre, tejre, hetente egyszer húrra, de könyörtelenül megérkezik rendre a vilánszámla, a gázszámla és a fűtés se ingyenes. A régi elkopott kesztyű, a szétfeszített bundacipő is cserére vár, bizony észnél kell hogy legyen az ember, ha azt akarja, ne nélkülözze, amire föltétlenül szüksége van. Tudja ezt a kispénzű nyugdíjas, mégis, amikor bekopogtat hozzá a nyugdíjjal a postás, gondolkodás nélkül neki ajándékoz egy tizest, egy húszast, „ne mondja, hogy csóró vagyok”, egy harmincast is akár, de ötvenforintos borralalórol is szól a fáma.

Azt mondja a társa után dolgozó gázszerező, ezúttal 60 forint lesz a javítási díj. „Néhány napja 20 forintért nem működött a készülék, 60-ért talán majd fog” — gondolja a megrendelő és kotorász a pénztárcájában. Nincs csak egy ötvenes és egy húszasa. Odaadja. A szerező mégcsak nem is kotorász, megköszönvén a pénzt, az egészet zsebrevégja. Nem állja. Számít rá, hogy annak a másíknak nem lesz képe visszakérni saját tíz forintját. És nyert: nem volt képe. De duplán bűnhődött ezért: két nap se telt bele, egy harmadik szerező lépte át lakása küszöbét.

Szemfüles autósok mesélik: megfigyelték, kérhetik bárhol a benzint, kérhetik, hogy töltsék tele a tankot, a szerkezet legtöbbször akkor áll le, ha a forintok összege 5-re végződik. A taktika általában beválik, a háromezer havi fixet kereső „úrvezető” röstelli tartani a markát a visszajáró 5

forintért. Vagy ha mégsem, kinos kúpászkodásnak lesz tanúja, ugyanis a kezelébas zsebében kizárólag papírpénzek lapulnak. Bizonyoságul annak, hogy az ott tankolók egytől egyik nagyvonalúan fölkerekítették a fizetendő összeget, nem bajlódtak hómi filléreskedéssel.

Úgy hírlík, hiába szorgalmazták a kereskedelmi hatóságok, hogy a szegedi élelmiszerüzletek szervezzék meg az ingyenes házhoz szállítást. Félnék tőle a vásárlók: eggyel több szolgáltatás, amelyért borralalót kell fizetni. Mindegy, hogy ingyenes, vagy sem, a külön hálát már-már kötelességének érzik leróni a magyar ember. Mindegy, hogy a fizetéséért teszi a dolgát a postás, a benzinkutas, az ilyen-olyan szerező, az árukihordó, mindegy, hogy tett-e külön szolgálatot külön hálámért, a pénz már ismeri a kitaposott utat, szinte maga vándorol át egyik zsebből a másikkba.

Adjuk önszántunkból, adjuk kénytelen-kelletlen, adjuk kényszer hatására. Adjuk utólag, hálaünk jeléül, borralalóként, és adjuk előre, csúszópénzként. A közös a kettőben: valamiféle előnyt remélünk tőlük és általuk. A „borbélyomnak”, fodrászomnak” adott borralaló meg-térül legközelebbi látogatásomkor, a pincér udvariasan köszönt és „körültáncol”, ha újból belépek az étterembe, a kereskedő megszerzi a kívánt bútort, a benzinkutas, az autószerelő, a postás zsebben néz rám, emberi hangon beszél velem, egyszóval a pénzemért megteszi azt a szívességet, hogy a többiekkel szemben engem nem utál ki a világból.

De szinte státuszszimbólummá is vált a borralaló. A kivagyiság egyik megnyilvánulása. Aki nagyvonalúan kiböjja a pénzt, arról föltételezzük, hogy sokat tart belőle a ládafiában, bár jól-lehet, 1500 forintos nyugdíjból rakja élére a forintokat.

A pénz értékmerő. Nemcsak a gazdasági életben: az emberi kapcsolatokban is az lehetne. Meg kell azonban óvni attól, hogy hamis embe-

ri értékek közvetítésére használják.

Ha ki-ki munkája révén juthat csak pénzhez, kitartó, tisztességes, magasrendű tevékenységgel több pénzhez, akkor a forintok a jó munkát, az emberi értékeket is szimbolizálhatják. Közgazdasági kifejezéssel élve a differenciált bérezés is az efféle, igazságos ítéletekhez közelebb. De mindez nem elég ennek a szimbólumnak a megteremtéséhez. Kinek-kinek magának is tennie kell azért, hogy azon a szemléleten, miszerint a pénz jogtalan előnszerzésre is alkalmas, változtassunk.

Segítségünkre van ebben a módosított szabálysértési kódex is, amelyben a vesztegetéssel kapcsolatban azt olvashatjuk: állami szervnek, szövetkezetnek vagy egyesületnek az a dolgozója, aki működésével kapcsolatban előnyt élvez, 5 ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Ugyancsak szabálysértést követ el az, aki nem a kereskedelemben tevékenykedik, de hivatalos járandóságán kívül kér még pénzt. Jó tudni, hogy a kereskedelmi felügyelőség 3 ezer forintig terjedő büntetést szab ki a jogtalanul visszatartott áru miatt is, de ha ezért bármiféle „előnyt fogad el” a kereskedő, 5 ezer forintig terjedő pénzbírságot fizet. A kereskedelem általános üzleti szabályzata szerint a vásárlókat az érkező sorrendiségben kell kiszolgálni, amíg csak a raktárban áru van, kivételezni egyik vevővel sem szabad.

Aki elfogadja a jogtalanul fölkinált pénzt, annak megbüntetésére tehát van mód. És aki nem tud ellenállni a kinyújtott tenyérnek, aki röstelli kérni a visszajáró pénzt, aki kérkedik a sok, a még több borralalóval? Magát csapja be, ha 5, 10, 100, 1000 forintban megtestesült munkáját arra érdemtelennek odaajándékozta. Saját energiáját, emberi értékét devalválja ezzel, s a munkával szerzett pénz becsületét járhatja le.

Azaz: többet vesz a révén, mint amit nyer a vámon.

Chikán Ágnes

Melléktermékek hasznosítása

A Pankotai Állami Gazdaság élén jár a melléktermékek hasznosításában. Ezek óta legeltetik a kukoricaszárát a húshasznosítású tehénállománnyal, ami jelentős költségmegtakarítást eredményez.

A sertésenyésztésben 1979-ben megkezdtek az ATEV által készített húspépet etetését. Az első hónapokban kísérleti jelleggel folytatott etetés jó eredményt hozott, ezért 1980-ban már a három szakosított sertéstelep mind-egyikén mintegy 20—22 ezer darab hizottsertéssel fogják etetni a húspépet és a gazdasági abrakot. Az eddig vegszendőbe ment melléktermék-

kel — a húspéppel — a Pankotai Állami Gazdaságban évente 1300 tonna import-szója, valamint 340 tonna hűlészit megakarítását lehet elerni.

Megyénkben — a gazdaság jó eredményei láttán — több termelőszövetkezetben felhasználják majd a húspépet takarmányozásra. A szeged-szörégi Tisza-Maros-szög Tsz-ben már szerelik a technológiai berendezéseket, a hódmezővásárhelyi Dózsa és a makói Úttörő Tsz-ekben az előkészítő munkát végzik. Az állami gazdaság az érdeklődőknek tájékoztatást és igény esetén szaktanácsadást nyújt.

Minőség, export

A Csepel Művek Híradástechnikai Gépgyárának százevenven szocialista brigádja az MSZMP közleg XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére indított munkaversenyt — vállalásuk teljesítése után —, a pót-

felajánlások teljesítésével folytatja. Elsősorban az exportterv teljesítését, az anyag-és energiamegtakarítás fokozását, a minőség további javítását, mind több újítás bevezetését tűzték ki célul. (MTI)

Meszlényi László